

استحق ارزانی

گروه اقتصادی سنگ بنای استخراج نفت در کشور با ساختار استعماری آغاز شد. نخستین فوران نفت در ایران و البته خاورمیانه، سرچراغ پنجم خرداد ۱۲۸۷ خورشیدی در مسجد سلیمان، رقم خورد.

سال ۱۲۸۰ خورشیدی برابر با سال ۱۹۰۱ میلادی با وساطت آنتوان کتاچی خان، تبعه گرجی الاصل ایرانی، قراردادی بین دربار ایران و شخصی به نام ویلیام ناکس داریسی در تهران امضا شد؛ این قرارداد که به امضای مظفرالدین شاه نیز رسید، به موجب آن، امضا شد؛ این قرارداد که به امضای مظفرالدین شاه نیز رسید، به موجب آن، امضا شد؛ این قرارداد که به امضای استنای۵ اسستان شمالی، به مدت ۶۰ سال به داریسی واگذار شد. بر اساس قرارداد بسته شده ششاه ۲۰ هزار پوند نقد و ۲۰ هزار پوند دیگر به صورت سهام دریافت می‌کرد، همچنین ۱۶ درصد از سود خالص سالانه به او تعلق می‌گرفت. تبدیل شدن کشور به بازار مصرف کالاهای جهان صنعتی از دیگر تبعات استخراج طلای سیاه بود. به این ترتیب عدم مدیریت درست در این خصوص، سبب شد تا اثراتی که باید

گروه اقتصادی –در دولت، یک دیدگاه از کاهش فاصله نرخ ارز و رشد دلار

نیمایی حمایت می‌کند و دیگری از خط قرمز ۴۷ هزار تومانی برای دلار نیما سخن می‌گوید، اما در برابر قد کشیدنش در سامانه نیما، اقدام و برنامه‌ای از خود نشان نمی‌دهد. رشد دلار نیمایی وقتی بانک مرکزی در سکوت به سر می‌برد؛ این وضعیت نرخ ارزی است که بسیاری از کالاهای وارداتی با آن حساب و کتاب می‌شود و در تغییرات تومری نقشش دارد. بازار ارز این روزها تحت تأثیر تحولات منطقه و ریسک‌های

متناسب سازی حقوق بازنشستگان وارد مرحله اجرایی شد

گروه اقتصادی –پایش‌بینی منابع مالی لازم در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ برای اجرای مرحله دوم متناسب‌سازی به میزان ۳۰ درصد، بخش دیگری از فرایند قانونی پیموه شده است.

بودجه عمومی سازمان برنامه و بودجه کشور با صدور اطلاعیه‌ای، از اجرای قانون متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان و صدور احکام جدید و پرداخت مطالبات به‌زودی خبر داد. به گزارش مرکز روابط عمومی اموربین‌الملل و مدیریت دانش سازمان برنامه و بودجه کشور، در اطلاعیه این سازمان آمده است: «با توجه به اهمیت بالای موضوع معیشت بازنشستگان

افزایش ۳ برابری ترانزیت بار روسی از مسیر ایران؛ مدیر کل دفتر ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای:

گروه اقتصادی –مدیرکل دفتر ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای گفت: در شش ماه امسال ترانزیت جاده‌ای ۶۱درصد رشد داشته‌است و افزایش عبور بار روسیه از کریدور شمال-جنوب را می‌توان اینگونه بررسی کرد که در سال ۱۴۰۱ بار ترانزیتی از آستارا که عمده آن از روسیه وارد کشور می‌شود حدود ۲۲۰هزار تن بود. اما در سال ۱۴۰۲ این عدد به یک میلیون و ۸۰۰هزار تن رسید به عبارت دیگر شاهد رشد ۳برابری این عدد هستیم که رشد در سال ۱۴۰۳ هم منتهود است. پس از آغاز جنگ بین روسیه و اوکراین پیش‌بینی‌ها از افزایش عبور بارهای ترانزیتی روسیه از مسیر ایران به هند بود اما پس از مدتی این انتظارها برآورده نشد بطوریکه طبق گفته دبیر انجمن شرکت‌های کشتیرانی در این مدت تنها یک درصد از بار ترانزیتی بین روسیه و هند از مسیر ایران عبور داده‌شد. جواد هدایتی، مدیرکل دفتر ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای درباره دلایل عدم تحقق پیش‌بینی‌ها از رونق کریدور شمال-جنوب پس از جنگ روسیه و اوکراین اظهار داشت: بخشی از این موضوع و رفتار ترانزیتی به این برمی‌گردد که عمده‌بار تجاری روسیه که زغال سنگ است بارهای ارزان قیمت و انبوه محسوب می‌شود و عمدتاً بار این‌کشتی پسند است و برای انتقال و ترانزیت این بار از مسیر دریایی استفاده می‌شود. وی تأکید کرد: برای صاحب کالا به صرفه‌تر است که غلات، بارهای فله و ارزان قیمت از این جنس بارها مانند زغال سنگ را از مسیر دریا جابه‌جا کند. به همین دلیل توجهی ندارد که روسیه بار زغال سنگ را از کریدور شمال –جنوب به هند منتقل کند. شاید در شرایط حال حاضر به دلیل جنگ روسیه با اوکراین جابه‌جایی این دست از بارها هم برای انتقال از کریدور شمال –جنوب کشش داشته باشد اما شک نداشته باشیم اگر مسیر بهتری باز شود حتماً این بارها از مسیر ارزان‌تر و مسیر دریا عبور داده می‌شوند چرا اساساً این بارها در پایبند هستند. این مقام مسئول با اشاره به واهداندازی خط دریایی مشترک روسیه و هند، کاهش هزینه‌های حمل بار در این مسیر دریایی گفت: خط کشتیرانی «فسکو» که روس‌ها و هندی‌ها تا بندر نالوشیوا راه‌اندازی کرده‌اند، هزینه‌ها به کمتر از ۴هزار دلار کاهش پیدا می‌کند بنابراین عبور بار از مسیر دریایی برای صاحب کالا به صرفه‌تر است. حال اینکه در کریدور شمال-جنوب هر اقدامی انجام دهیم، هزینه حمل بار به کمتر از ۲ هزار دلار نمی‌رسد. بنابراین ایران باید باری را در کریدور شمال-جنوب تجاری‌سازی کند که عبور آن از مسیر مسیر پایدار شود و از لحاظ اقتصادی عبور آن توجه پذیر باشد البته در این باره تنها بحث قسمت مطرح نیست و زمان عبور بار هم برای توجه‌پذیری استفاده از مسیر ترانزیتی حایز اهمیت است. هدایتی با بیان اینکه برای انتقال و ترانزیت برخی کالاهای روسیه و هند مانند پتاس و یکسری از مواد شیمیایی و … از کریدور شمال-جنوب تقاضا وجود دارد، اظهار داشت: باید بر روی بارها به ویژه بارهای کانتینری کار کنیم تا عبور آنها در این کریدور تجاری‌سازی شود و قابل رقابت با سایر مسیرها و کریدورهای منطقه باشد تا در شرایط غیر جنگی هم عبور این بارها از کریدور شمال-جنوب ادامه پیدا کند. مدیرکل دفتر ترانزیت و حمل‌ونقل بین‌المللی سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای با تأکید بر اینکه در این مدت شاهد افزایش عبور بار روسیه از مسیر کریدور شمال-جنوب بودیم، گفت: در شش ماه امسال ترانزیت جاده‌ای ۶۱درصد رشد داشته‌است و افزایش عبور بار روسیه از کریدور شمال-جنوب را می‌توان اینگونه بررسی کرد که در سال ۱۴۰۱ بار ترانزیتی از آستارا که عمده آن از روسیه وارد کشور می‌شود حدود ۲۲۰ هزار تن بود. اما در سال ۱۴۰۲ این عدد به یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسید به عبارت دیگر شاهد رشد ۳برابری این عدد هستیم که رشد در سال ۱۴۰۳ هم مشهود است.

اقتصادی

در گفت و گو با دبیری اقتصاد دان مطرح شد:

اقتصاد بدون نفت، هدفی دور یا نزدیک

- یک کارشناس اقتصادی گفت: صاحبان سرمایه‌های بادآورده بزرگترین مانع رجعت به اقتصاد ملی هستند اما تکیه بر مردم، می‌تواند بزرگترین پشتوانه اصلاحات ساختاری اقتصاد باشد.**

فراهم شد.

غرض از یادآوری این دو دیدگاه‌که حتماً برای صاحبان آن دارای توجهیاتی در زمان خود داشت، نمی‌خواهم به نقد آنها بپردازم ولی می‌خواهم دیدگاه خود و خیلی از صاحبانظران دلسوز که دود شدن یکی از منابع خدادادی کشور را به وضوح مشاهده می‌کنند و یکی از مشکلات ساختاری کشور که از اولین استخراج نفت خام توسط شرکت دارسی انگلیسی که کلوی اقتصاد کشور را به شدت می‌فشارد، تحلیلی داشته باشیم.

آیا می‌توان اقتصاد کشور را از وابستگی به نفت کم یا قطع کرد؟ البته یک بار در زمان مرحوم دکتر مصدق هنگام ملی کردن نفت در مقام مقابله با شرکت‌ها و دولت انگلیس، کشور ایران مورد تحریم جدانگسری قرار گرفت، دولت وقت بودجه خود را با اقتصاد بدون نفت مشکل عرضه نکرده شد، استراژی واردات بنزین در مقابل صادرات نفت خام تغییر کرد. در اجرای این سیاست در پایان دوره دوم دولت تدبیر و امید نه تنها تقاضای مصرف بنزین از محل تولید پالایشگاه‌های داخلی تأمین بلکه ظرفیتی برای صادرات بنزین به خارج

خود، بزرگترین مانع سر راه رجعت به اقتصاد ملی هستند. مجدداً تکیه بر مردم، می‌تواند بزرگترین پشتوانه و بزرگترین سرمایه برای این اصلاحات ساختاری اقتصاد باشد. به عنوان مثال، حضور پر رنگ مردم همچون سیلی که از هر کوه و بسترزن روانه مصفای تهران در یک شرایط خاص در راستای لیبک به ندای رهبر معظم انقلاب اسلامی در مراسم

دلار نیمایی هر روز گران تر از دیروز؛ آقای فرزین خبر دارید؟

هزار تومان افزایش داشته و یازدهی حدود ۳۰ درصدی به ثبت رسیده است. این در حالی است که مهم همراه فرزین رئیس کل بانک مرکزی در صحن علنی مجلس شورای اسلامی در خصوص نگرانی برخی نمایندگان مردم نسبت به تبعات رشد نرخ ارز نیمایی به صراحت بیان داشت: دلار نیمایی از ابتدای سال با نرخ ۴۱ تومان شروع شد و الان به نزدیکی ۴۷ هزار تومان رسیده

است و بیش از نمی‌توان این نرخ را افزایش داد. چراکه نگران تورم هستیم. شما ارزی را می‌خواهد که تورم را کنترل کند، خوب اگر من با سیاست ارزی، تورم را افزایش دهم، دیگر این سیاست مناسب نیست. بنابراین، فرزین تأکید داشت که نمی‌توان نرخ دلار نیمایی را بیش از ۴۷ هزار تومان افزایش داد، اما حالا از آن روز تا پایان بیست و پنجمین روز مهرماه، یعنی ظرف دو هفته، نرخ حواله دوم متناسب‌سازی به میزان ۳۰ درصد، بخش دیگری از فرایند قانونی پیموه شده است. ثالثاً، با صدور احکام جدید از سوی صندوق‌های بازنشستگی، پرداخت مطالبات به‌زودی آغاز خواهد شد. در ادامه این اطلاعیه تصریح شده است: «با وجود این‌که مسیر اجرای قانون متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان، مسیری سهل و آسان نیست و با پیچیدگی‌های حقوقی و فنی رویه‌رو بوده است، دولت چهاردهم در تعامل با سایر اقوت کشور، تمام تلاش خود را به کار بست تا سرعت، تمام چشمگیری در اجرای قانون ایجاد شود و پاسخ مناسبی به انتظارات به حق بازنشستگان گرامی داده شود.»

اینترنت رایگان در پرواز، رقابت جدید شرک های هواپیمایی!

رایگان در سال ۲۰۲۵ نوعی جهش کیفی خدمات برای مسافران خواهد بود؛وی در عین حال اعتراف کرد که خدمات اینترنت حین پرواز این شرکت تاکنون رضایت‌بخش نبوده است. وی در مصاحبه با خبرگزاری فرانسه گفت: «ما شرایط بازار را بررسی کردیم؛ بازرگان جدیدی از جمله استارلینک در این عرصه وجود دارند که فناوری‌های نوین در اختیار آن‌ها، کیفیتی تقریباً شبیه اینترنت خانگی را فراهم می‌کند.» نخستین تجربیات در زمینه اینترنت حین پرواز سال ۲۰۰۴ با یوتیوب و لوفتهانزا آغاز شد و از آن زمان شرکت‌های مانند ویاست، پاناسونیک و تالس محصولات را با این قابلیت ارائه می‌شود تا کندی

داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی و ایجاد تحرک در فعالیت‌های کسب و کار و استمرار رشد اقتصادی.» ایجاد انگیزه‌های مادی و برداشتن موانع و مقررات دست و پاگیر از سسر راه صادرکنندگان واقعی و حرفه‌ای و نیز افزایش سهم ارزآوری کالاهای غیرنفتی در اقتصاد و بالاخره اینکه «سیاست مزیت‌های نسبی تولید در داخل برای مصرف داخلی و صادرات کالاهای غیرنفتی» باید تقویت شود.

مجموعه هر یک از موارد اشاره شده در صورتی که نقش خود را در اصلاح ساختار اقتصادی کشور به درستی ایفا کنند در واقع می‌توان انتظار داشت رهایی اقتصاد از نفت را ممکن خواهند کرد. متأسفانه تا کنون برنامه منسجم و کافی برای عبور از این پیچ تاریخی صورت نگرفته است. دیدگاه دولت‌ها در تسهیل و آماده‌سازی این مسیر یا سخت‌تر شدن رسیدن به آن بسیار مهم و حیاتی است.

آیا با تمام کاستی‌ها در اداره درست اقتصاد و با وضعیت موجود می‌توان به تدریج از اقتصاد نفتی فاصله گرفت و به اقتصاد ملی رسید؟

البته ازبایی‌های اولیه بسیار امیدوارکننده‌است؛ چون بعضی از عوامل در حال حاضر چه به صورت بالفعل و چه به صورت بالقوه وجود دارند که دولت چهاردهم از هم اکنون می‌تواند برنامه‌های رهایی اقتصاد کشور از نفت را به تدریج با توجه به شرایط خاص فعلی شروع کند.

نخست، ایران جز ۱۰ کشور نخست جهان از نظر منابع طبیعی خدادادی است. یکی از مهم‌ترین ارکان توسعه و پیشرفت کشورها، وجود منابع طبیعی غنی در درون سرزمینی است. طبق نظر اقتصاددانان توسعه، در صورت استفاده‌هینه از منابع طبیعی، رشد و توسعه اقتصادی این کشورها تسریع خواهد شد. دوم اینکه وجود

نیروی انسانی متخصص و تحصیل کرده و نقش طبقه متوسط با تجربه که بتواند نیروی کار و سرمایه و بکارگیری تکنولوژی مناسب را به سمت تولیدات اساسی و سرمایه‌های مولد هدایت کند، بسیار تعیین‌کننده‌است و نقش‌نخبگان و شرکت‌های دانش بنیان در تولید علم و ثروت بسیار برجسته‌است. بنابراین با توجه به سرمایه انسانی موجود لحاظ کردن آن از سوی دولت‌مدان بسیار مهم است.

همچنین طبق آمار سازمان ملل متحد، شاخص‌های رشد نیروی انسانی ایران در رده بندی کشورهای جهان، در تبه بالایی است و فقط ۶هله با کشورهای توسعه‌یافته که در تبه‌خوبی بالاتر قرار دارند، فاصله دارد. بنابراین با سرمایه‌انسانی به صورت بالقوه مانند منابع طبیعی خدادادی در کشور به بالقوه برای یک جهش رشد در این مسیر وجود دارد.

سوم، اینکه ایران دارای وسعت زیاد و دارای اقلیم گوناگون است. چهار فصل بودن اقلیمی ایران که در یک زمان همه فصول سال را در یک زمان واحد می‌توان در آن مشاهده کرد، تنوع تولید در ۴ فصل سال با توجه با اقلیم‌های متفاوت آب و هوایی یک مزیت بزرگ برای کشور محسوب می‌شود. لشدآب و هوایی متفاوت در اقلیم‌های گوناگون می‌تواند، تولیدات کشاورزی متنوعی برای کشور فراهم کند. این یک مزیت بزرگی است و می‌تواند هرگونه تنگناهای وارد شده از سوی کشورهای متخاصم خارجی را دور کند. دیگر اینکه با توجه به شواهد تاریخی و استنادبه واقعات آبرای موجود، کشور در وضعیت خوبی قرار دارد. کاهش وابستگی به نفت قرار دارد. زمانی بیش ۷۰درصد بودجه دولت به منابع طبیعی غنی در درون سرزمینی است. طبق نظر اقتصاددانان توسعه، در صورت استفاده‌هینه از منابع طبیعی، رشد و توسعه اقتصادی این کشورها تسریع خواهد شد. دوم اینکه وجود

شدن به نرخ ارز آزاد تأکید دارد.

به نظر می‌رسد در شرایطی که هنوز مشخص نیست که فرمانده اقتصادی دولت پزشکیمان چه کسی است، دو دیدگاه ارزی متفاوت رویروی یکدیگر قرار گرفته‌است و نگرانی از تبعات این اختلافات به سفره وعیشت مردم روز به روز بیشتر می‌شود. یک دیدگاه، از کاهش فاصله نرخ ارز و رشد دلار نیمایی حمایت می‌کند و دیگری از خط قرمز ۴۷ هزار تومانی برای دلار نیما سخن می‌گوید، اما در برابر قد کشیدنش در سامانه نیما، اقدام و برنامه‌ای از خود نشان نمی‌دهد.

مرکز روابط عمومی سازمان برنامه و بودجه در ادامه این اطلاعیه، از آغاز صدور احکام جدید حقوقی بازنشستگان در صندوق‌های بازنشستگی در اسرع وقت خبر داده و گفته‌است:انتظارمی‌رود باتوجه تأمین منابع مورد نیاز و طراحی سازوکارهای عملیاتی مورد نیاز، به‌زودی و پس از

صدور احکام جدید در دستگاه‌های اجرایی پرداخت‌مستمری بازنشستگان بر مبنای احکام جدید صورت گیرد.» روابط عمومی سازمان برنامه و بودجه کشور در پایان این اطلاعیه از صوری و همراهی بازنشستگان رانقدار در مسیر اجرای قانون متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان، قدردانی کرده‌است.

اینترنت رایگان در پرواز، رقابت جدید شرک های هواپیمایی!

جو لیدر می‌افزاید: «دوستان ما در دلنا به طور عمومی اعلام کرده‌اند که برسرای هر هشت نام جدید در برنامه دلنا اسکای‌مایلز، یکی از مسافران ثبت نام شده کارت اعتباری دلنا اسکای‌مایلز دریافت خواهد کرد.»

وی تصریح کرد: «در واقع، اضافه کردن هشت داده و سپس یک مشتری جدید که از طریق کارت اعتباری واقعا به برنامه وفاداری دلنا وارد می‌شود، هزینه وای‌فای هفت مسافر دیگر را

به طور کامل پوشش می‌دهد.» آپکس به شرکت‌های هواپیمایی توصیه می‌کند که همچنان گزینه‌های پرداخت را برای مسافرانی که ممکن است نخواهند داده‌های خود را برای اتصال به اینترنت به اشتراک بگذارند، ارائه دهند، زیرا برخی از مشتریان نام ممکن است ترجیح دهند ثبت‌نام نکنند. به گفته فابین پلوس، برای ایرفرانس نصب وای‌فای استارلینک در بیش از ۲۲۰ هواپیمایمان‌بر خواهد بود و «دها میلیون یورو» هزینه در بر خواهد داشت، اما با موقعیتی که ایرفرانس به عنوان یک شرکت هواپیمایی سطح بالا دارد همسو است.وی افزود: «مطمئن هستم که در سه تا چهار سال آینده، هیچ‌کس باور نخواهد کرد که زمانی کیفیت اتصال قابل قبولی در هواپیمها نداشتیم.»

اینترنت به شدت کاهش باید و امکان پخش زنده ویدیو بدون تأخیر فراهم شود. پل چیامپاتور، استاد استراژی بازاریابی در مدرسه کسب و کار مون‌پلیه، می‌گوید: «اما دیگر هنگام پرواز مجبور به انتخاب فیلم‌های خطوط هوایی نخواهیم بود، بلکه می‌توانیم به آمازون پرایم یا نتفلیکس دسترسی داشته باشیم.»

ست میلر، مدیر وب‌سایت PaxEx نیز می‌گوید: «برای شرکت‌های هواپیمایی، ارائه وای‌فای رایگان و همچنین اطمینان از اینکه چنین خدماتی یک راه حل مطلوب است، نوعی کلید موفقیت در زمینه جلب رضایت مشتری و وفادار نگاه داشتن آنها به حساب می‌آید.»

تا چه حد رایگان؟
جو لیدر، مدیرکل انجمن تجربیات مسافران خطوط هوایی، می‌گوید: «رایگان بودن این سرویس ممکن است نسبی باشد.» دلنا، یونایتد و ایرفرانس تنها به مشتریان وفادار خود وای‌فای پرسرعت رایگان ارائه می‌دهند. شرکت‌های هواپیمایی هیچ هزینه‌ای ندارند، در حالی که ارائه وای‌فای رایگان فرصت‌های بازاریابی جدیدی را فراهم کرده است.

شعبه ۱: نوبنیاد ۳، مرکز فرید آرین، طبقه اول
شعبه ۲: صدف، مرکز فرید بساک، طبقه همکف
۰۷۶ ۴۴۴۵۴۹۶۳
۰۹۰۲۲۹۲۰۹۹
 @Hany_tahrir

هانی تحریر جایزه بزرگ!!!